

חג שמח מאולפנת חורב

"וַיִּמַת שֵׁם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה בְּאֶרֶץ מִזְרַח הַיַּם" (דברים ל"ד, ה') – הרב עודד

במראית אורו של יום, בניגוד למצרים שלא רצו לאפשר לבני ישראל לצאת ממצרים, אולם מדוע התורה מבליטה את מות משה בעיצומו של יום כאילו לעשות דווקא לבני ישראל? הרי לבני ישראל באמת קשה להיפרד ממשה רבנו שהוציאם ממצרים, קרע להם את הים, נתן להם את התורה וכו'. ומביאים עד הכניסה לארץ? ואולי נכון יותר שהפרידה תיעשה בכלל בלילה בחשאי כדי להכהות את כאב וקושי הפרידה?

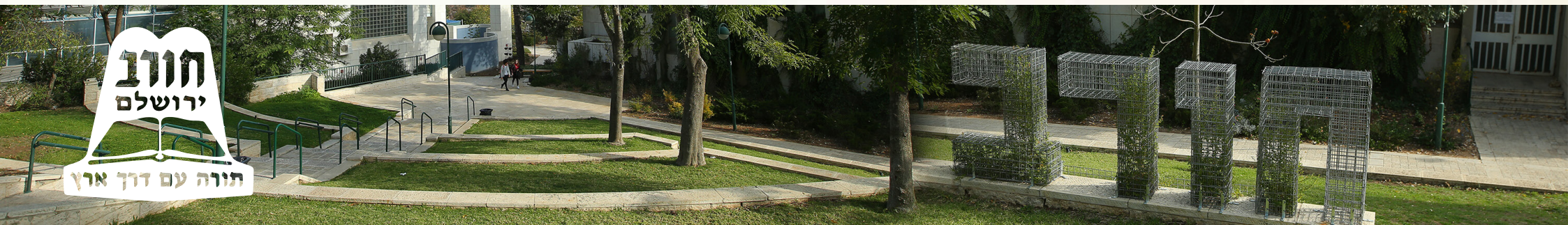
ר' מאיר שמחה הכהן מדווינסק בספרו "משך חכמה" על הפסוק בפרשת כי תבוא "ולא נתן ד' לכם לב לדעת כו' עד היום הזה" (דברים כ"ט ג'), כותב "הענין כי בארתי בכמה מקומות אשר טעיות בני ישראל בכמה מקומות היה כי חשבו למשה לפועל מעצמו, ולכח האלקי השופע בו הבדילו מן היוצר, והוא לא היה, רק לפה לאלקים לדבר אתו אודות הנוגע לכלל בני", ואיפוא ראו כי משה מעצמו

בהם. אמר הקב"ה הריני מוציאן בחצי היום וכל מי שיש בו כח למחות יבא וימחה. אף כאן במיתתו של משה נאמר בעצם היום הזה, לפי שהיו ישראל אומרים בכך וכך אם אנו מרגישים בו אין אנו מניחין אותו, אדם שהוציאנו ממצרים וקרע לנו את הים והוריד לנו את המן והגזי לנו את השליו והעלה לנו את הבאר ונתן לנו את התורה אין אנו מניחין אותו. אמר הקב"ה הריני מכניסו בחצי היום וכו'."

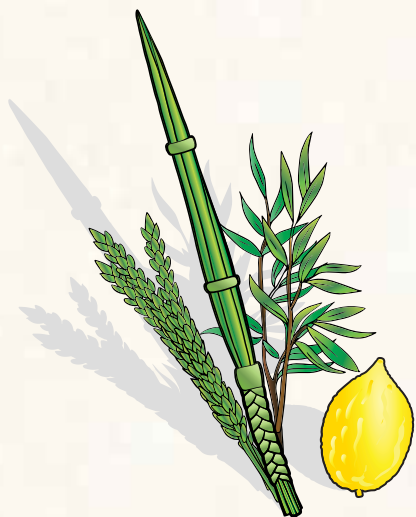
כלומר, חז"ל מקשרים שלשה מקומות שבהם נאמר בתורה "בעצם היום הזה" שהיה בעיצומו של יום – כניסת נח לתיבה, יציאת מצרים ומות משה. וצריך להבין את פשר ההשוואה והדמיון בין כניסת נח לתיבה ויציאת מצרים, למות משה. מובן על פי המדרש מדוע התורה מדגישה את כניסת נח לתיבה בעיצומו של יום ולא כנגב בלילה, בניגוד לבני דורו שלא רצו לאפשר לנח ולבני משפחתו להינצל על ידי התיבה, או את יציאת ישראל ממצרים,

בסוף פרשת האזינו (דברים ל"ב מ"ח – נ') מתארת התורה את ציווי ה' אל משה לקראת מותו. "וידבר ה' אל משה בעצם היום הזה לאמר עלה אל הר העברים הזה הר נבו ... ומת בהר אשר אתה עלה שמה"

על פסוקים אלו מביא רש"י את דברי המדרש: "וידבר ה' אל משה בעצם היום הזה – בשלשה מקומות נאמר בעצם היום הזה, נאמר בנח (שם ז' י"ג) בעצם היום הזה בא נח וגו', במראית אורו של יום, לפי שהיו בני דורו אומרים בכך וכך אם אנו מרגישים בו אין אנו מניחין אותו ליכנס בתיבה, ולא עוד אלא אנו נוטלין כשילין וקרדומות ומבקעין את התיבה. אמר הקב"ה הריני מכניסו בחצי היום, וכל מי שיש בידו כח למחות יבא וימחה. במצרים נאמר (שמות י"ב נ"א) בעצם היום הזה הוציא ה', לפי שהיו מצרים אומרים בכך וכך אם אנו מרגישים בהם אין אנו מניחים אותם לצאת, ולא עוד אלא אנו נוטלין סיפות וכלי זיין והורגין

איש מבית לוי ויקח את בת לוי ותהר האשה ותלד בן" וכך גם התורה מדגישה ומתארת את מותו של משה רבנו ככל האדם "וימת שם משה עבד ה' בארץ מואב על פי ה'" (דברים ל"ד ה'), כדי להדגיש ולחנך אותנו לכך שהתורה מתאימה ומחייבת את כולנו.

שלמרות מעלתו העליונה מאוד, למעלה מכל אדם אחר, הוא עדיין ככל האדם, ואם תורת משה שייכת ומתאימה לו, היא מתאימה גם לנו. אשר על כן, כותב הרמב"ם בהלכות תשובה (פרק ה' הלכה ב') "אל יעבור במחשבתך דבר זה שאומרים טפשי אומות העולם ורוב גולמי בני ישראל, שהקב"ה גוזר על האדם מתחלת ברייתו להיות צדיק או רשע – אין הדבר כן. אלא כל אדם ראוי לו להיות צדיק כמשה רבינו..."

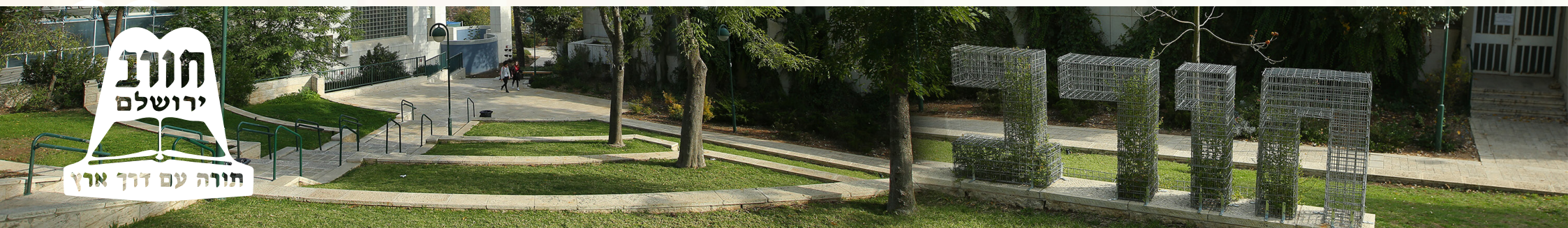
על הפסוק "ויאמר ה' לא ידון רוחי באדם לעולם בשגם הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים שנה" (בראשית ו' ג') אומרים חז"ל (חולין קל"ט ב') "משה מן התורה מנין, בשגם הוא בשר" כלומר בשגם עולה בגימטריה כמו משה שחי מאה ועשרים שנה. חז"ל לא סתם מוצאים גימטריה ורמוז של משה בפסוק הזה, התורה ובעקבותיה חז"ל רוצים להדגיש את דבר היותו של משה רבנו, ככול האדם, למרות מעלתו העליונה.

התורה בספר שמות (א' -ב') מפרטת ומתארת את דבר לידתו של משה רבנו ומדגישה את היותו ילוד אישה "וילך

אינו מנהיג ואינו שופע מאומה, ביום שמת משה, אז הבינו כי מחומר קורץ כמוהם וגם הוא בן תמותה ורק רצון הבורא הקיים בשלמותו בלא שינוי הוא האומר וגוזר"

היו מבני ישראל שחשבו אולי לייחס למשה אלוהות ח"ו, כאילו יש למשה כוחות מעצמו ולא בשליחות ה', ולכן מדגישה התורה ומבליטה את דבר מותו ככל האדם "בעצם היום הזה". למרות מעלתו העליונה שזכה משה להגיע אליה, כפי שנאמר "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו ה' פנים אל פנים" (דברים ל"ד י') ולמרות שמקום קבורתו לא נודע, אחרי הכל, משה רבנו הוא בשר ודם וכל כוחו בא בשליחות ה' ולא מעצמו ח"ו.

ויתכן לומר עוד, כי לתורה חשוב להדגיש לבני דורו של משה וגם לנו את היותו של משה ילוד אישה ובן תמותה ככל האדם. ייתכן והיו מבני ישראל שהיו מעדיפים לראות את משה כסוג של מלאך ואז אולי התורה פחות מחייבת, כי היא שייכת ומחייבת רק לאנשים בעלי מעלה כמשה רבנו, הקרובים לדרגת המלאכים, ולא לאנשים רגילים, בני תמותה כמונו. ברגע שמשה מת ככל האדם מתברר

תלמידות והורים יקרים,
ברצוננו לעדכן בנעשה באולפנא בשבוע החולף:

יום הכנה לקראת יום כיפור

ביום שני, ח' בתשרי, התקיים יום הכנה ליום הכיפורים. פתחנו את היום בשיחות התעוררות. כיתות ז'-ח' שמעו שיחה מפי הרב אליהו קלרפלד. כיתות ט'-י"ב שמעו שיחה מפי הרב שמעון גרוס. הרב שיתף בסיפור משפחתו באסון ההדברה, ובנקודות האור שזכו להם בתקופה קשה זו. השיחות היו מרתקות ומחזקות.

המשכנו את היום בהתכנסות של כלל האולפנא ושיחה של הרב עודד על תפילת כל נדרי בה אנו משתחררים מכל מה שכובל אותנו לעשות את רצון ה'.

לסיום, צפינו במופע מיוחד ומרומם "כחול יעוף" שכולל קטעי שירה של ספיר ואומנות בחול של רחלי. תודה ליהודית, הרכזת החברתית, על ההכנה משמעותית ליום הכיפורים.

סיור התעוררות

בנות המגמה התורנית של כיתות י', יצאו לסיור התעוררות בחברון. הבנות התפללו במערת המכפלה, למדו על ההתיישבות בחברון בעבר ובהווה, ונהנו מצ'ופר קטן.

בנות המגמה התורנית של כיתות י"א - י"ב יצאו לסיור התעוררות בירושלים העתיקה. הן ערכו סיור ברובע היהודי, נהנו מהתוועדות עם כיבוד קל, וסיימו בסליחות בכותל המערבי.

תודה לרב שי וייסבורט המלמד את המגמה.

”מה אהבתי תורתך כל היזם היא שיחתי”

בשעה טובה נפתחה השנה מדרשה חדשה לבנות בבית המדרש באולפנת חורב.

המדרשה היא הגשמת חזון של הישיבה אוניברסיטה - YU להקמת שלוחה בארץ ישראל. בתכנית לומדות תלמידות שעלו לארץ בקיץ אשר נמצאות במהלך לימודי התואר הראשון שלהן, והיא משלבת לימודים תורניים עם לימודים אקדמיים. בראש המדרשה עומדת הרבנית שני טרגין ובנוסף מלמדים במדרשה רבנים ורבניות המלמדים ב-YU. אנו רואים זכות גדולה וחשיבות רבה בשיתוף פעולה עם YU ישראל, בהקמת המדרשה, המעודדת עליה לארץ ישראל וכאמור לימודים תורניים לבנות ברמה גבוהה בשילוב לימודים אקדמיים. אנו שמחים לארח את המדרשה בבית המדרש באולפנת חורב, ולאחר החגים נחל בעז”ה בתכנית משותפת של לימוד בחברותות בין בנות המדרשה לבין בנות חורב, העולות החדשות בשנים האחרונות.

מדברי תלמידות המדרשה -

Hannah: The women have the privilege of being on the women's Chorev campus in Jerusalem. The atmosphere created by the Chorev students and staff is one of support, zionism, love of Judaism and fun. We will be having chavrutot with some of the olim chadashim and share in their adjustment to Israel and meeting the Israeli students and learning with and from them too. The Chorev Beit midrash is beautiful and the campus itself is filled with nature.

Hi I'm Yali, I'm from the 5 towns, Long Island.

Torat Tziyon allowed me to have exactly the two things I always wanted, which was being in YU but also being in Israel, and I just couldn't compromise on either one of those. This is the perfect combination of the two things that I've always wanted.

I went to midreshet harova for a year and a half, and I fell in love with Israel and I wanted to stay here.

This is exactly what I was looking for. The limudei kodesh is incredible. Rabbanit Shani is out of this world. Every single one of us, we all agree, we all take more classes than we actually have to because we feel this is something we want to be a part of.

The best part is that you get to learn about Eretz Yisrael living in Eretz Yisrael. So when you're learning about Bnei Yisrael entering Eretz Yisrael, and you cross the yarden like Bnei Yisrael did. It's education coming alive, I think that's what university is supposed to be.

מזל טוב לבנות שחגגו השבוע את יום הולדתן:

חג שמח ומוזעדים לשמחה!

הרב עודד מייזליש

וצוות האולפנא